Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 246 (4941)
2 НОЯБРЬ 1982 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● 18 декабрь—коммунистик шанбалик

ТЎЛА ТАЙЁР ҲОЛДА

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш техника таъминоти давлат комитетининг Тошкент тажриба ремонт механика заводи коллективи 18 декабрь — коммунистик шанбалик кунида юксак меҳнат унумдорлигига эришишга аҳд қилди. Бу ерда ҳар бир бригада, участка, цех учун аниқ график ишлаб чиқилган, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми белгиланган. Шу куни корхона республика колхоз ва совхозларига ҳайдов тракторлари учун ремонтдан чиқарилган йигирмата двигателни, уларнинг тикланган узел ва деталларини жўнатади.

(ЎзТАГ).

Совет Иттифоқи граждандари! Иқтисод ва тежамкорлик учун умумхалқ ҳаракатида актив қатнашингиз!

Экономика тежамли бўлиши керак!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

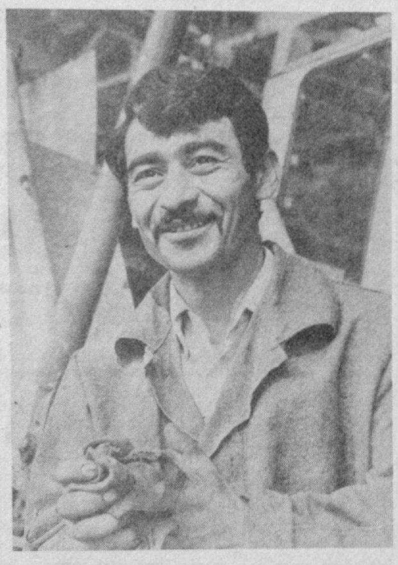

Эркин Ботиров Тошкент экскаватор заводида станокчи бўлиб ишлайди, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига корхонада давом этаётган социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқда. У шонли юбилейга қадар беш йиллиннинг уч йили топшириғини бажаришга аҳд қилган. Бу ваъдасини албатта бажаради.

СУРАТДА: Эркин Ботиров.

В. Сироткин фотоси.

СССР 60

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— УЛУҒ ОКТЯБРГА!

Пойтахт қурилишларида

БАЙРАМ ТУҲФАСИ

Юнусобод турар жой массивида кундан-кунга кўп қаватли турар жой бинолари қад кўтармоқда. Ҳозирда бу ерда қурувчилар 7 ноябргача бир нечта уйни фойдаланишга топширишга ҳаракат қилмоқдалар. СВ—4Б кварталида меҳнат қилаётган 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси 60 квартирали беш қаватдан иборат уйни «яхши» баҳо билан фойдаланишга топширди. Шу комбинатнинг 2-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари эса СГ—1 кварталида 50, 55 ва 60 ўринли учта уйни фойдаланишга тахт қилиб қўйдилар. Улар яна бир 55 квартирали тўртинчи уйни ҳамшаҳарларимизга туҳфа этиш арафасида турибдилар. Барча уйлар замонавий, ҳозирги талаблар асосида бунёд этилган.

Мазкур уйларни бунёд этишда комбинатнинг Николай Ваник, Зинур Фасхуддинов, Александр Закусилов ва бошқалар етакчилигидаги бригадалар кўтаринки руҳ билан ишладилар.

1-уйсозлик комбинатининг мазкур қурилиш бошқармалари коллективлари Улуғ Октябрь байрамини ва СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини қўл остидаги объектларни муддатидан илгари, яхши сифат билан фойдаланишга топшириб, муносиб кутиб оладилар.

УЙ МУБОРАК!

153-трестнинг 1-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Холхўжа Баҳодиров етакчилигидаги бригада аъзоларидан қўлга киритаётган муваффақиятларингизнинг сабаби нимада деб сўрасангиз, улар бараварига Николай Злобин методи натижасидир, деб жавоб беришади. Бу коллектив бошқармада биринчилар қатори хўжалик ҳисобида ишлашга ўтди ва мана кўп йилдирки, мазкур метод бўйича ишлаб, яхши кўрсаткичларга эришиб келяпти. Ҳар ойда, кварталда биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўляпти. Ҳозир бригаданинг меҳнат календарида 1983 йил бошланди.

БУГУН

Новий путь кўчасида тўрт қаватдан иборат 48 квартирали турар жой биносини муддатидан ярим ой илгари фойдаланишга тахт этиб қўйдилар. Бу уларнинг Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига ажойиб меҳнат совғасидир.

Мазкур уй бу ерда бунёд этилаётган ва яхши баҳо билан топширилаётган дастлабки уй эмас. 1-қурилиш бошқармасидан маълум қилинишича, 7 ноябрь арафасида бу ерда қурилган янги уйларга пойтахтнинг Ҳамза райони аҳолиси кўчиб ўтади.

Тўрт қаватли уйларни бунёд этишда шу трестнинг 12-қурилиш бошқармаси пардозчилари яхши меҳнат қилдилар. Улар тез ва соз ишлашиб, уйларни сифатли сайқал этиб бердилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛАЁТГАН КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан кўп бола туғиб, тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» унвони берилсин ҳамда уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилсин

Тошкент шаҳри бўйича:

1. Ғуломова Зарофат — уй бекасига.
2. Шокирова Ҳалима — уй бекасига.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1982 йил, 18 октябрь.

Биз ҳаммамиз— пахтакормиз

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	0,24	107,59
Хоразм	0,70	101,04
ҚҚАССР	0,84	98,33
Бухоро	0,88	96,26
Навоий	0,81	90,17
Сурхондарё	0,74	87,73
Сирдарё	0,87	83,03
Жиззах	1,03	80,35
Қашқадарё	1,19	80,28
Самарқанд	1,35	78,74
Андижон	1,01	78,14
Наманган	0,85	77,85
Фарғона	1,20	75,86
Республика бўйича:	0,92	86,29

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 29

● Хоразм области дала меҳнаткашлари пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажариб, юксак социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. Она-Ватанга 405 минг тоннадан кўп «оқ олтин» етказиб берилди, ҳосилдорлик гектар ҳисобига ўртача 39 центнерни ташкил этди. Машиналар билан 225 минг тоннага яқин ҳосил териб олинди. Областнинг барча районлари бу зафарга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Гурлан, Ҳонқа, Хива, Шовот, Янгибозор районларининг пахтакорлари оширилган мажбурият ҳисобига дурдона топширишяпти.

● Республикамиз колхоз ва совхозларининг меҳнаткашлари ажойиб ютуққа эришдилар: ингичка толали пахта тайёрлаш бўйича йиллик план муваффақиятли адо этилди. 391 минг тоннадан кўп ингичка толали пахта териб олинди. Сурхондарё, Навоий ва Наманган областларининг пахтакорлари бу қимматбаҳо хом ашёни мажбурият ҳисобига топширишни давом эттираётган бўлсалар, Бухоро ва Қашқадарё областларининг деҳқонлари бу соҳадаги планни бажариш учун ғайрат қилмоқдалар.

● Тошкент областининг Оққўрғон райони деҳқонларига Тошкент шаҳар Фрунзе райони меҳнаткашлари яқиндан ёрдам беришяпти. Мавсум бошидан буён улар 2 минг тонна пахта териб бердилар. Фрунзе районининг ҳашарчилари ўтган беш кунлик якунларига кўра Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союз комитети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланишди.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ / ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ газеталари ва «ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС» бошқармасининг республика пахта далаларидаги МАТБУОТ МАРКАЗИ

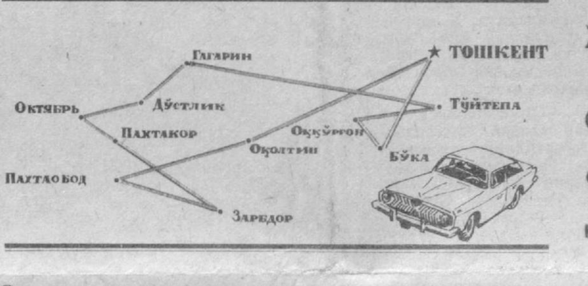

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Хатамов, А. Эгамназаровлар Сирдарё ва Жиззах областларидан хабар қиладилар:

26. ЧЎЛ КАМАЛАГИ

● «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИНИНГ САМАРАСИ. ● ТОШКЕНТЛИК ҲАШАРЧИЛАР — СИРДАРЁ ПАХТАЗОРЛАРИДА. ● СТУДЕНТЛАРНИНГ МЕҲНАТ ЖАСОРАТИ.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!
2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!

Бугун анкета саволларига Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг инженерлик-иқтисод факультети 4-курс студенти Зиёдулла ЭРНАҚУЛОВ жавоб беради:

1. Ҳаётимизни пахтасиз тасаввур этиш мумкин эмас. Шу сабабли пахтакорларга қўлимдан келганча ёрдамлашишни бахт деб тушунаман. Ўқув программаларимизда ҳам пахта бизнинг асосий предметимиз ҳисобланади.

2. Бевосита шу фикримни давом эттирмоқчиман. «Меҳнат семестри» биз, студентларга ўтилган дарсларни чуқур ўрганиш, назарияни ҳаёт билан боғлашга шак-шубҳасиз ёрдам беради.

Қуёш ботиши олдидан чексиз пахтазорлар уфқида камалак кўринди. У шу қадар катта эдики, Сирдарёнинг хоҳлаган бурчагидан кўриш мумкин эди. Қизғиш, зангори, яшил ва бошқа ранглар беқасамдек товланар, қалбда ажиб ҳаяжон уйғотар эди. Бизнинг машинамиз гўё ана шу камалак сари учиб бораётгандек туюларди. Кўп ўтмай М. Узоқов номли совхоз пайкалларига етиб келдик.

Совхоз идорасида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг бош штаби жойлашган экан.

Институт партия комитетининг секретари Ҳайбат Ҳайруллаев институт бош штаби бошлиғи, институт ректори, тарих фанлари доктори, профессор С. Искандаровнинг район штабига ҳозиргина жўнаб кетганини айтди.

— Иккинчи беш кунлик якунига кўра Сирдарё областидаги ҳашарчи олий ўқув юртлари ўртасида биринчи ўринни эгалладик, — деди партком секретари. — 3 октябрдан 17 октябргача 1403 тонна пахта териб бердик. Ҳар куни бир студент ўртача 70 килограммдан дурдона теряпти.

Биз М. Узоқов номли совхоз далаларида бўлганимизда республикамизнинг 6 миллион тонналик улкан хирмонининг бир проценти миқдорида пахта териб беришга аҳд қилган бўлажак ирригаторлар ва инженерларнинг фидокорона меҳнат қилишаётганини кўрдик. 60 студентга бир ярим минг сўмлик миқдорида бепул этик, пуфайкалар берилган. Совхоз эса 20 студентга ана шундай ёрдам кўрсатди.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, совхоз маъмурияти ҳашарчи студентларга барча шарт-шароитларни яратиб бериш билан бирга теримда пешқадамлик қилаётган студентларга мукофотлар таъсис этган. Масалан, 1 тонна пахта терган студентга ойлик стипендияси миқдорида мукофот беріляпти. Улар орасида 4-курс студентлари В. Медегшев, И. Маҳмудов, 3-курс студенти Х. Файзуллаев ва бошқалар бор. Биз пахта далаларида 17 октябргача шу институтнинг 50 га яқин студенти ойлик стипендиялари миқдорида мукофот олганликларини эшитиб, уларга тасанно ўқидик.

Яна шуниси ажойибки, ким 2 тонна пахта териб берса, у икки ойлик стипендия миқдорида мукофот билан тақдирланади.

— Бизга Куйбишев районидан 2 та автолавка хизмат кўрсатаяпти, — дейишди студентлар. — Ҳозиргача этик, кийим-кечак ва бошқа маҳсулотлар олиб келиб сотишди. Медицина хизматидан ҳам жуда хурсандмиз. Хуллас, ҳеч қандай шикоятимиз йўқ.

Қоқ ярим кечада совхоз идорасига ёши 60лардан ошган бўлишига қарамай ҳамон ёшлардек тетик, ғайратли, юзидан доим табассум ёғилиб турадиган директор Неъмат ака Эрназаров кириб келди. Бунгача биз у ҳақда анчагина маълумотларни билиб олган эдик. Унинг олти ўғли, етти қизи, тўрт келини бор. Унинг ўғли Қаҳрамон Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтини битириб, шу хўжаликда пахтачилик бригадаси бошлиғи бўлиб ишламоқда.

Неъмат ака эндигина ҳарбий хизматнинг 2 ойини ўтаганида уруш бошланган. Болтиқ бўйида немисларга қарши жангларда қатнашган. 1965 йилда чўлга келган. Бундан аввал Робот қишлоғидаги Крупская номли колхозга раис қилиб сайланади. 1972 йилдан буён эса шу совхозга директорлик қилиб келмоқда. Табиийки, Неъмат ака билан суҳбатимиз ўз-ўзидан қизиб кетди.

— Аввало совхоз ҳақида гапириб берай, — деди у. — Биз пахтачилик билан бирга чорвачиликка ҳам катта эътибор беряпмиз. Шу беш йилликда икки баравар кўп гўшт етиштирамиз. Илгари одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куядиган жойларда қорамол, қўй, парранда ва бошқа чорвани парвариш қилишга эътиборни кучайтиряпмиз. Мустаҳкам озуқа базаси яратдик. Қаранг, ўн йил бурун шу ерлар қақроқ дашт эди. Ҳозир пахтамизни кўрган кишилар бу ерларда ҳам мўл ҳосил олиш мумкинлигини билиб ҳайрон бўлишади. 2488 гектар ерга пахта экканмиз. Мўлжалимиз она-Ватанга 6 минг тонна пахта етказиб бериш. Бундан ташқари чорванинг беш турини жадал ривожлантириш. Шўр ерлар шароитида тўққизинчи беш йилликда ҳар гектаридан 10 центнердан ҳосил олинган бўлса, ўнинчи беш йилликда 17,5 центнерга кўтардик. Шўрни ювиш, гербицидлар солиш, дренаж ҳисобига деҳқончилик маданиятини ошириб, ҳосилни кўпайтиряпмиз. Шунга яраша хўжалик ободонлашяпти. Ҳозир бизда табиий газ, водопровод, қишки ва ёзги клублар, 1100 ўринли мактаб, 4200 ўринли иккита болалар боғчаси бор. Совхозимизда 20 дан ортиқ миллат вакиллари, 400 га яқин хўжалик аҳил яшаб, меҳнат қилмоқда.

21 яшарлигида уруш жабрини тортган Неъмат ака ҳозир 13 фарзанднинг отаси. Хотини Ҳосил опа 3 ёшлигида етим қолган экан. У ҳозир Қаҳрамон она. Баъзилар Неъмат акага ҳазиллашишиб: «Катта хўжаликни қандай тебратасиз?» дейишганида уни яхши билган кишилар: «13 фарзандни эл ҳурматига сазовор қилиб тарбиялаган отага совхоз коллективини тарбиялашнинг ўзи катта завқ-шавқ бағишлайди», дейишади. Бурган ва шўрадан бошқа нарса ўсмайдиган ўта шўрҳок ерларда ҳосилдорликни 25 центнерга кўтаришга интилаётган тажрибали ва ташаббускор пахтакор фақат районидагина эмас, бутун областда ҳам элу юрт ҳурматини қозонмоқда.

(Давоми 3-бетда).

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг бир группа студентлари Сирдарё областининг Ильич районидаги М. Узоқов номли совхоз далаларида машиналарда пахта теришмоқда. Шу кунгача йигитлар 120 тоннадан зиёд «оқ олтин» теришди.

СУРАТДА: «зангори кема» штурвалини маҳорат билан бошқараётган студентлардан (чапдан— ўнгга) А. Хожимуродов, Ғ. Бобоқулов, Х. Абдулатипов, Б. Турсунматов, Р. Убайдуллаев, Ш. Эрназаров ва З. Тошбоев.

ХАЛҚАРО МАВЗУЛАРДА СУҲБАТ

АҚШ: САЙЛОВЧИЛАР НИМА ДЕР ЭКАН?

Бугун Қўшма Штатларда конгрессга ва маҳаллий ҳокимият органларига сайловлар бўлиб ўтади. Мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органида қуйи палата— вакиллар палатасининг бутун состави ва сенатнинг учдан бир қисми янгиланади. Сайловлар бевосита Рейганга тегишли бўлмасада (президент 1984 йилдагина қайта сайланади), уларнинг қандай натижа билан тугаши Оқ уй хўжайинини ҳам, шунингдек унинг атрофидаги энг яқин кишиларни ҳам ғоят ташвишлантирмоқда. Сайловлар сайловчиларнинг кайфиятини ва уларнинг республикачилар партияси сиёсатига муносабатини ифодалаши керак. АҚШ савдо-саноат доиралари «Уолл-стрит жорнэл» газетасининг далолат беришича, Оқ уйда шу муносабат билан асабийлик вазияти ҳукмронлик қилмоқда.

Гап шундаки, Рейган ҳокимият тепасига келган вақтдан буён мамлакатда кенг халқ оммасининг аҳволи ғоят мушкуллашди. Маъмуриятнинг милитаристик ташқи сиёсий йўли, унинг «Рейганомика» деб ном олган ҳамда мамлакатда ишсизликнинг тинмай ўсиши ва ялпи тангликнинг чуқурлашишига сабаб бўлаётган иқтисодий сиёсатига қарши норозилик тўлқини мислсиз даражада кенгаймоқда. Жумладан, ҳукмрон доираларнинг халқ манфаатларига зид сиёсатига қарши яқинда Сан-Францискода ўтказилган кейинги 30 йил мобайнидаги энг йирик намойиш қатнашчилари кўтариб ўтган транспарантлардаги сўзлар американликларнинг кайфиятини яққол ифодалайди. Уларга «Рейганомика 30-йиллардаги чуқур тангликдан ҳам баттарроқдир», «Пентагонни эмас, одамларни боқиш керак!», «Замбараклар эмас, иш керак!», деган сўзлар ёзиб қўйилган эди.

Расмий Вашингтон сайловлар республикачиларни конгрессдаги ҳозирги мавқеидан маҳрум этиб қўйишидан чўчимоқда. Бу эса унга халқ қўллаб-қувватламаётган сиёсатни бундан буён ҳам амалга ошираверишни қийинлаштиради. Бундай хавфсираш учун тўла асос бор, албатта. Рейганнинг президент сифатида ўз сайловолди программасини амалга оширишга киришмасданоқ пасая бошлаган обрў-эътибори сайловлар арафасида айниқса ер билан яксон бўлди.

Айни вақтда президент шармандаси чиққан йўлни ўтказишдан бош тортишни ҳатто хаёлига ҳам келтирмаяпти. Ваҳоланки, қарийб икки йил ҳокимият тепасида бўлиш якунига қараб бошқача хулоса чиқариш керак бўлур эди. У қимматга тушадиган урушга тайёргарлик кўришни, яъни Вашингтоннинг империячилик режаларини қайсарлик билан авж олдирмоқда ва шу тариқа экономикани янада мушкул аҳволга солиб қўймоқда.

Рейган ва унинг ёрдамчилари ҳафсаласи пир бўлган сайловчиларни ўз томонларига оғдириб олишга интилиб, уларга Американинг ҳозирги қийинчиликлари сабабларини «тушунтириб», бу мушкулликлар учун бутун айбни ўзларининг партиялараро курашдаги рақиблари — демократларга тўнкамоқдалар. Улар шаънига бўхтонлар ёғдириш шу даражага бориб етдики, демократик партия миллий комитетининг раиси Чарльз Манат президентни «ғирт ёлғончи» деб атади. Рейган ўзининг АҚШ бўйлаб қилаётган кўпдан-кўп сафари вақтида ҳар қандай мантиққа хилоф равишда экономикадаги чигалликларнинг сабабларидан бири мамлакатни милитарлаштириш авж олдирилаётганлигида эмас, балки давлатнинг социал программаларга «сахийлик» билан пул ажратаётганлигида эканлигига сайловчиларни ишонтиришга уринмоқда. Шуни айтиш керакки, ҳозирги маъмурият социал программаларга шусиз ҳам етишмаётган маблағларни жуда кам даражага келтириб қўйди.

Демократлар қандай йўл тутмоқдалар? Улар сайловларга қандай умид боғламоқдалар? Бу буржуа партияси қулай келиб қолган ҳозирги вақтдан фойдаланиб, ўз мавқеини мустаҳкамлаб олишни мўлжалламоқда. Сайловолди кампанияси давомида бу партия республикачилар заминини бўшаштириш учун ўзининг бор куч-ғайратини аямади. Республикачилар маъмурияти шаънига кўпгина жуда кескин ва аччиқ сўзлар айтилди. Бироқ ҳамма гап шундаки, демократлар американликларга ҳозирги тангликдан чиқиб олишни кўрсата оладиган аниқ ва равшан программага эга эмаслар. Бу эса сайловчиларни мамлакатда ҳокимиятни ўз монополиясига айлантириб олган ана шу икки буржуа партияси сиёсатидан юз ўгиришга мажбур қилмоқда. Шунинг учун ҳам американликларнинг жуда катта қисми овоз беришда қатнашмайди, деб кутилмоқда.

Америка коммунистлари сайловолди кампанияси ва сайловчилардан ҳозирги маъмурият ўтказаётган йўлга қарши курашни кучайтириш йўлида фойдаланишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўймоқдалар. АҚШ Компартиясининг Бош секретари Г. Холл сайловчиларга мурожаатида уларни «Рейганнинг оммавий ишсизлик, очлик ва қашшоқлик сиёсати»га, Вашингтоннинг ядровий устунликка эришиш ва ядровий қарма-қаршилик хавфини кучайтиришга қаратилган хатарли доктриналарига қарши кескин кураш олиб боришга чақирди.

Ю. РОМАНЦЕВ.

(ТАСС).

СССР 60 ЙИЛ

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ

ПОРЛОҚ ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

П. ГРИШКЯВИЧУС.

Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари.

Халқ ҳозир ҳам «Литва булбули» деб атаётган шоира Саломия Нерис жонажон ўлкани заррин нурли қаҳрабо деган эди. Дарҳақиқат, советлар оиласига қўшилган Литва қардош республикалар қаторида худди қуёш тошидек порлади.

Катта авлодга мансуб кишилар 1940 йил август кунини ҳеч қачон унутмайдилар. Ўша пайтда литваликларнинг нигоҳи Москвага қаратилганди. Ўша ерда, буюк мамлакат юраги — Кремлда СССР Олий Советининг VII сессияси мажлис қиларди. Тарихий воқеа юз бермоқда эди: меҳнат халқи эксплуататорлар асоратини улоқтириб ташлаган қўшниларимиз — Латвия ва Эстония билан бирга Литва ҳам ўзининг илтимосига кўра Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига қабул қилиб олинди.

Ўшандан бери йиллар ўтди — бу тарих учун унчалик катта давр эмас. Лекин шу вақт ичида юз йилликларга баравар йўл босиб ўтилди.

Совет ҳокимияти йилларида Литва катта илмий-техник ва маданий потенциалга эга бўлган, юксак даражада ривож топган саноат-аграр республикаси бўлиб қолди. Саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш 61,3 баравар, электр энергияси ҳосил қилиш 130 баравардан зиёд кўпайди. Қишлоқ хўжалигининг тараққиётида ҳам туб ўзгаришлар юз берди. У юксак даражада механизациялашган, ихтисослашган тармоқ бўлиб қолди. Ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш икки баравар кўпайди.

Совет Литвасининг меҳнаткашлари Социалистик Ватаннинг барча халқи билан бирга бутун куч, ижодий ғайратларини мамлакатимизнинг иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалини мустаҳкамлашга сарфламоқда. Меҳнат коллективлари КПСС XXVI съездининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари ва тавсияларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажармоқда. Коммунистлар социалистик мусобақа иштирокчиларининг биринчи сафларида бормоқдалар.

1981—1985 йилларда ва 1990 йилгача бўлган даврда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш асосий йўналишларида қурилиши кўзда тутилган объектлар юксак суръатлар билан бунёд этилмоқда. Бутун мамлакат Литва атомгради — Игналин атом электро станциясини қуришга ёрдам бермоқда. Бу ерда бир ярим миллион киловаттли биринчи реактор монтаж қилина бошлади. Бошқа бир бутуниттифоқ зарбдор қурилиши — Майейкск нефтни қайта ишлаш заводини ҳам бутун совет халқи бир ёқадан бош чиқариб бунёд этмоқда. Уни Озарбайжон, Белоруссия Бошқирдистон вакиллари, Москва ва Ленинграддан келган монтажчилар маҳаллий мутахассислар билан ёнма-ён туриб қурмоқдалар.

Ҳаётнинг ҳар бир соҳасида қардошларча ўзаро ёрдам бериш, зўр ғайрат билан меҳнат қилиш яхши самара бермоқда. Советлар ҳокимиятигача литваликлар асосан деҳқончилик билан шуғулланардилар. Улар кулак ва помешчиклар учун меҳнат қилиб ўзлари очин-юпин яшардилар. Хонавайрон бўлган хуторликларнинг минглаб хўжаликлари ким ошди савдоси билан сотиб юборилди. Деҳқонлар бир парча нон излаб шаҳарли ишсизлар кетидан чет элларга жўнаб қолардилар. Лекин улар океан ортидан ҳам бахт топа олмадилар.

Бир вақтлар хонавайрон бўлган кишилар ташлаб кетган жойларни энди таниб бўлмайди. Ўтмишнинг оғир мероси — хутор системаси ҳам йўқолиб бормоқда. Кейинги ўн беш йилнинг ўзидагина 91,5 мингта хутор бузиб ташланди. Ажойиб, шинам посёлкалар қурилди.

Меҳнат ғалабаси — давлатга асосий экин маҳсулотларини сотиш юзасидан 1981 йил план ва социалистик мажбуриятлари муваффақиятли бажарилиши муносабати билан ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномасини Литва меҳнаткашлари баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Чорвачиликни ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар ҳам кишини қувонтиради. Ҳозир Совет Литвасида юз гектар қишлоқ хўжалик ерида 162,7 центнер гўшт ва 693,9 центнер сут етиштирилмоқда. КПСС XXVI съезди талабларига мувофиқ республикада жамоат сектори хўжаликларини ривожлантиришни янада интенсивлаш чоралари системаси амалга оширилмоқда. Шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилинмоқда. Бултур республиканинг колхоз ва совхозларида яшаётган ҳар бир оила давлатга тирик вазнда ўрта ҳисобда 282 килограммдан гўшт ва ҳар бир сигирдан 1784 килограмм сут сотди.

Совет Литвасининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладда баён этилган таклифлар ва хулосаларни бутунлай ва тўла-тўкис маъқулладилар. Республика партия, давлат ва хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш, партия аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш борасидаги фаолиятига шу таклифлар ва хулосалар асос қилиб олинади.

Литва табиатида хом ашё ресурслари оз бўлса-да, лекин бу унинг иқтисодий тараққиётига тўсқинлик қилмаётир. Республика нимага муҳтож бўлса, иттифоқ интеграция планига мувофиқ шуларни мамлакатнинг бошқа иқтисодий районларидан олиб туради.

Литва халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида шундай буюмлар борки, илгари шу буюмларни ишлаб чиқариш тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмасди. Булар жаҳондаги энг яхши намуналардан қолишмайдиган электрон-ҳисоб техника, алоҳида аниқ ишлайдиган станоклар ва приборлар бўлиб, 85 мамлакатга, шу жумладан ГФР, Франция, Японияга экспорт қилинмоқда. Бу ерда Клайпедадаги «Балтия» заводининг маркаси қўйилган катта-катта балиқ овлайдиган кемалар, сузадиган докларнинг макетлари ҳам турибди. Бир вақтлар овлоқ уезд шаҳарчалари эндиликда индустрия янги тармоқларининг марказларига айланиб, нақадар ўзгариб кетганлигини фотоҳужжатлар яққол кўрсатиб турибди. Шу билан бирга меъморларнинг куч-ғайратлари туфайли бу шаҳарчалар ўзига хослиги ва халқ архитектурасининг жамолини сақлаб қолди.

Литва халқи меҳмондўстлиги билан кўпдан бери машҳур. Чет элдан республикамизга яхши ният билан келувчиларни ҳам самимий қабул қилиб оламиз.

Советлар ҳокимияти йилларида республикада халқ зиёли кадрлари ўсиб етишди, янги инсон — ватанпарвар ва интернационалист шаклланишига актив ёрдам берувчи маънавий бойликлар шу зиёлиларнинг ақл-заковати билан бунёд этилмоқда. Эндиликда Литва ССР ёзувчилар союзи 193 кишини, композиторлар союзи 95 кишини, рассомлар союзи 669 кишини бирлаштирган. Бошқа ижодий союзларда ҳам кўплаб истеъдодли усталар бор. Адабиёт ва санъат арбоблари халқ анъаналаридан ижодий фойдаланиб ва уни ривожлантира бориб, анчагина ёрқин, сермазмун асарлар яратдиларки, булар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Бу кишини айниқса қувонтиради. Ленин мукофотининг лауреатлари ёзувчилар Эдуарддас Межелайтис ва Йонас Авижюснинг, ҳайкалтарош Гедиминас Йокубониснинг, ахитектор Витаутас Чеканаускас ва бошқаларнинг ўзига хос ижоди кўп миллатли совет маданиятининг олтин фондига қўшилди.

Оммавий бадиий ижодиёт ҳам ривожланмоқда. Ҳозир Литвада минглаб бадиий ҳаваскорлик коллективлари бор ва улар 456 мингдан кўп кишини бирлаштирган. Ҳар беш йилда республика қўшиқ ва рақс байрами ўтказилади. Буларда шаҳар ва район кўрикларининг ғолиблари қатнашадилар.

Совет Литвасининг меҳнаткашлари республиканинг социал-иқтисодий ва маданий тараққиётда эришган ютуқларидан ҳақли равишда фахрланмоқдалар.

Совет Литвасининг эртанги куни — экономикани интенсив тараққиёт йўлига ўтказиб бориш, халқнинг фаровонлиги ва маданий турмуш даражасини муттасил оширишдан иборатдир. Унинг эртанги куни — КПСС-нинг жанговар отряди бўлмиш республика партия ташкилоти меҳнаткашларни партиянинг буюк режаларини бажаришга, ижодкорлик ва ташаббус билан виждонан меҳнат қилишга, иш самарадорлиги ва сифатини ҳамма чоралар билан оширишга, социализм ва тинчликнинг янги ғалабалари йўлида умумхалқ вазифаларини актив ҳал этишга сафарбар этиш юзасидан доимий олиб борадиган ишларидан иборатдир.

Совет кишиси — бунёдкор, ижодкор инсондир. Илмий коммунизмнинг ўлмас ғоялари порлоқ келажакни бунёд этишда унинг ҳамиша йўлчи юлдузи бўлиб келди, ҳозирда ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади. Халқимизни бунёдкорлик ва бахт-саодат йўлидан дадил олиб бораётган ленин партияси бунинг жонли ифодасидир.

Республикалар қардошлиги — маданиятлар қардошлиги

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида санъат ходимлари саройида бўлиб ўтган давра учрашувида миллий маданиятлар бир-бирини ўзаро бойитиш тўғрисида, қардош республикалар адабиёт ва санъат арбобларининг мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги ҳақида гап борди. Учрашув қатнашчиларининг рухсатлари билан ТАСС мухбири шу гапларнинг баъзиларини ёзиб олди.

Юозас БАЛТУШИС, Литва халқ ёзувчиси:

Яқинда Москвада Литва адабиётининг классиги Антанас Венуолис-Жукауская туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Бу воқеани Совет Литваси билан бирга бутун мамлакатимиз нишонлади. Биз бунинг чуқур моҳиятини жуда яхши тушунамиз. Миллий маданиятларнинг ижодий бирлиги, биринчи навбатда Неман ўлкаси ёзувчилари билан рус ҳамкасбларининг дўстлигигина Литва адабиётини кенг дунёга маълум қилди. Литва адабиётининг Кристионас Донелайтисдан бошлаб ёш авлод вакилларигача кўпгина асосчилари барча қардош республикаларда ва мамлакатимиздан олис-олисларда ҳам маълумдир.

* * *

Гедиминас ИОКУБОНИС, Ҳайкалтарош, Литва ССР халқ рассоми, Ленин мукофотининг лауреати:

Литва рассомлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини ижодий куч-ғайратга тўлиб кутиб олмоқдалар. Халқ ижодининг бой анъаналарида ривожланаётган тасвирий санъат бутун меҳнат аҳлининг мулки бўлиб қолди.

Санъаткор асарининг ҳақиқий қиммати унинг ғоявий мазмунида, халқчиллигида, миллий анъаналарга садоқатидадир. Мен ва ҳамкасбларим ўз ижодимизда мана шу мезонга доимо амал қиламиз: Ленин мукофотига сазовор бўлган «Пирчюпай момо» ҳайкалини, Москва ва Клайпедада В. И. Ленин ҳайкалларини, Энгельс шаҳри учун Фридрих Энгельс ҳайкалини яратганимда ҳам шундай бўлган.

Саломатлик шаҳри

Хушманзара қарағайзорлар орасида салобатли Неман билан тезоқар Ратнина қўшиладиган ерда жойлашган Друскининкай украиналик шахтёр билан ўзбекистонлик пахтакорга ҳам, камчаткалик балиқчи билан Новосибирсклик олимга ҳам яхши таниш. Химиявий таркиби хилма-хил минерал сув чиқадиган шифобахш булоқлар, шу кенгликлар учун ғоятда юмшоқ иқлим курортни Бутуниттифоқ шифохоналарининг энг машҳурларидан бирига айлантирди.

Друскининкай ноёб шифобахш физкультура боғи, жаҳон курортологиясида энг катта физиотерапия комплексларидан бири билан ҳам донг таратган. Бу ерда беморлар минерал сув билан бирга шифобахш гиёҳли ванна оладилар, сув билан, балчиқ билан даволайдиган хоналари ҳам бор. Бу ерда музика ва рақс терапияси вужудга келган, бадиий китоблари беморларга врачлар «рецепти» билан бериладиган кутубхона бор. Хушманзара теварак-атрофда даволаш туризмининг трассалари ландшафт терапия сеанслари учун «қуёш сўқмоғи» ва «самовий орбита» жиҳозланган.

— Друскининкай — ҳар қандай ёшдагилар курортидир, деди касаба союзлари курортларни бошқариш Литва Республика Советининг Раиси В. Гураускас. — Бу ерда Улуғ Ватан уруши ветеранлари, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари учун саломатликни мустаҳкамловчи даволаш марказлари ишлаб турибди. Шифохона ота-оналарни болалари билан ҳам қабул қилади. Литванинг бошқа курортлари ҳам кенгайтирилмоқда.

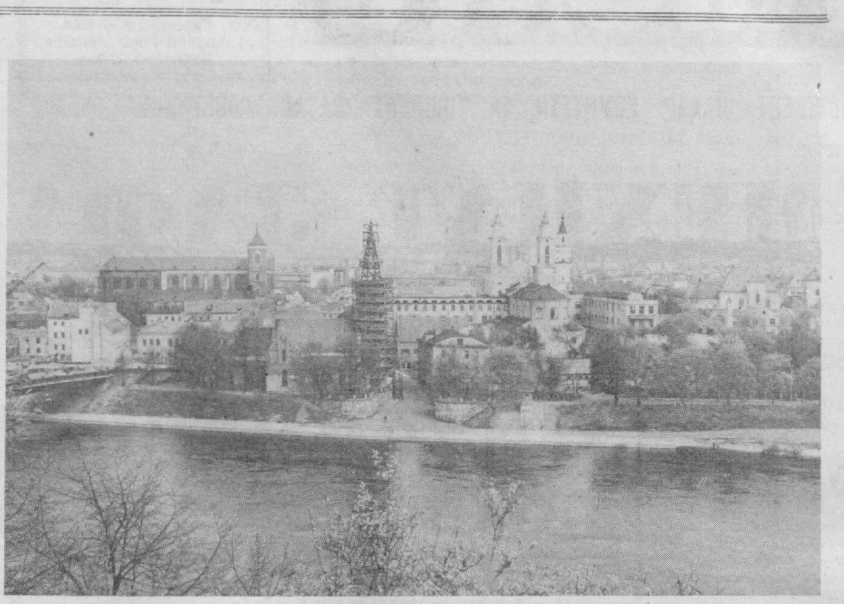

ФОТООБЪЕКТИВДА — ҚАРДОШ ЛИТВА

△ КАУНАС. Шаҳарнинг кўҳна қисми манзараси.

△ Каунасдаги «Шилялис» радио заводининг кўл телевизорлари йиғиладиган цехи. Мазкур корхона халқаро кўргазма ва ярмаркаларнинг доимий қатнашчисидир.

В. Гулевич ва А. Чумичев фотолари, ТАСС фотохроникаси.

ДЕНГИЗ ДАРВОЗАСИ

Шу ҳужжатлар ўртасида ярим аср ётади. ТАСС мухбири узоқ кема сафари капитани В. Пакальнишкисга мурожаат этиб юқоридаги гапларни шарҳлаб беришни сўради. Балтика ветерани Пакальнишкис омонат кемаларда сузган, неча-неча бор тўфонларда қолган киши.

— Ўша вақтлардаги денгиз хизмати осон эмас эди, дейди В. Пакальнишкис. — Литванинг ўз флоти деярли йўқ эди. Ллойд Балтика акционер жамиятининг кемалари буржуа республикасининг байроқлари остида сузарди. Кемалар инглизларга қарашли эди. Уларни асосан чет эллик экипажлар бошқарарди: Клайпедада денгизчилар доимий мактаби йўқ эди. Ростмана портнинг ўзи ҳам йўқ эди. Ёғоч-тахта ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қўлда ортишар, уларни ташиш учун Литва ҳар йили ўша вақтларда жуда катта маблағ — 15 миллион лит тўларди.

...Балтикадаги катта ўқув юртларидан бири — Клайпеда денгизчилар билим юртида Литва денгизчиларининг оқсоқоли В. Пакальнишкиснинг набираси — Бргисни учратдик. Бир йилдан сўнг ёш штурман планетанинг мовий сувлари узра кемаларни ҳайдаб боради. Бу ерда штурманлар, механиклар, радистлар тайёрланади.

Бргис билан бирга билим юртининг музейида бўлдик. Мана, унинг бобоси сузган кемаларнинг макетлари. Униқиб кетган порт фотосуратида юкчилар кўтариладиган ёғоч зинапояларни кўрасиз. Ҳалок бўлган денгизчи оиласининг бирон-бир нафақа тайинлашни сўраб кема эгасига ёзган аризномаси. Арзноманинг юқорисига «рад этилсин» деб ёзиб қўйилган.

Клайпеданинг бугунги кунини шу ерда, музейда кўриш мумкин. Билим юртида 800 га яқин курсант таълим олмоқда. Уларнинг ҳар бири «Крузенштерн» ва «Седов» деган елканли машқ кемаларида практикадан ўтиши керак. Анъана шундай. Лекин бўлғуси денгизчилар замонавий бақувват кемаларда сузадилар, янги-янги кемаларни ўзлаштирадилар. Токчаларда шу кемаларнинг ўнлаб моделларини кўрасиз. Шу кемаларнинг баъзиларини ўз кўринишида портда ҳам кўрдик. Замонавий техника, электрон-ҳисоб маркази, докерларнинг юқори малакаси бу ерда ҳар йили дунёнинг 30 мамлакати байроқлари остида келган 3 мингтагача кемани қабул қилиш ва уларга хизмат кўрсатишга имкон беради.

Урушдан кейинги йилларда бошқатдан тикланган порт-шаҳар Балтика денгиз бўйининг халоскор қаҳрамонлари хотирасини муқаддас сақлайди. Кемалар, кўчалар пионер дружиналари шуларнинг номлари билан аталган.

Портдаги ҳаёт бирон минут ҳам тинмайди. Кемалар бирин-кетин келиб-кетиб турибди.

Г. ОЗЕРОВ.

ЗАМОНДОШНИ ЎЙЛАБ

Литва киноси қардош республикалар тажрибали экран усталарининг ғамхўрликлари билан вужудга келди ва шаклланди. Ҳозир студиямизнинг ижодий «бисотида» 70 тадан кўп бадиий лента, қарийб 500 та ҳужжатли ва илмий оммабоп фильмлар бор. Бепоён ватанимизнинг олис-олисларида яшайдиганлар ҳам шу ленталар туфайли совет Литвасини яхшироқ билиб олди.

Сўнгги йилларда яратилган «Бошпанасиз», «Ёнғоқ нон», «Факт» фильмлари ва бошқа ленталарни мамлакатимиз томошабини самимий кутиб олганлиги бизни қувонтиради. Бу йил мен Литва студиясида ўз сценарийим асосида «Табассум» фильмини суратга оламан. У замондошимиз тўғрисида кино қиссадир. Замондош кино санъатнинг асосий қаҳрамони бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Витаутас ЖАЛАКЯВИЧУС,

Кинорежиссёр, РСФСР халқ артисти, Литва киностудиясининг бадиий раҳбари.

Факт ва рақамлар

△ Литва территорияси — 65,2 минг квадрат километр. Аҳолиси 3 миллион 475 минг киши.

△ Мамлакатнинг олти минга яқин фабрика ва заводлари республикага саноат маҳсулотларини юбориб туради. Литва эса СССРнинг ҳамма чеккаларига металл қирқувчи станоклар, электр моторлар, компрессорлар, электр пайвандлаш машина-ускуналари, ҳисоб техникаси, радио аппаратлари, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг маҳсулотларини юборади.

△ Совет ҳокимияти йилларида республика картасида ўнлаб янги шаҳарлар ва посёлкалар пайдо бўлди. Янги Акмяни катта саноат маркази бўлиб қолди. Бу ерда цемент тайёрланади. Электренайда В. И. Ленин номида Литва ГРЭСи қурилди. Ишчиларнинг янги посёлкаси Снечкусда қурувчи — энергетиклар ҳамда Игнали атом электр станциясининг бўлғуси ишлатувчилари шаҳри қад кўтармоқда.

△ Ҳар йили Литвада 130 минг гектарга яқин жуда заҳ ерлар ўзлаштирилмоқда. Ҳозир ёпиқ дренаж усулида 20 кунда мелиорация этилаётган майдоннинг заҳини қочириш учун буржуазия ҳокимияти даврида 20 йил керак бўларди.

Совет ҳокимияти йилларида республикада олий ва ўрта махсус таълим олган мутахассислар сони 17,5 баравар кўпайди. Ўқитувчилар сони қарийб 6 баравар, ўрта медицина ходимлари сони 15 баравар кўпайди.

Литва ССРнинг шаҳарлари ва қишлоқларида ҳар куни юз оила ҳовли тўйлари қилмоқда. Ўнинчи беш йилликда республика аҳолисининг ҳар тўрт кишисидан бири квартирали бўлди ёки ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

МЕБЕЛЬ МАНЗУР БЎЛАДИ

1980 йилда ўзининг юз йиллик тўйини нишонлаган Литвадаги «Кауно балдай» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехларида тайёрланаётган мебеллар кенг шуҳрат қозонган. Ҳозирги пайтда бирлашманинг таркибида олтита корхона бор. Унинг маҳсулотларининг учдан икки қисми давлат Сифат белгисини олган.

Бирлашма серияли юмшоқ ва корпусли мебеллар тайёрлаш билан бирга махсус буюртмаларни ҳам бажармоқда. Корхона усталари мамлакатимизнинг турли шаҳарлардаги кўплаб биноларини жиҳозлашда қатнашдилар. Улар орасида Ульяновскдаги В. И. Ленин номли мемориал музей, Москвадаги Съездлар саройи ва Олимпия шаҳарчаси бор.

△ Бадиий гимнастика бўйича 1982 йил СССР Кубогининг эгаси, СССР чемпиони вильнюслик ўқувчи қиз Галя Куткайте.

В. Гулевич ва А. Чумичев фотоси

ТАСС фотохроникаси

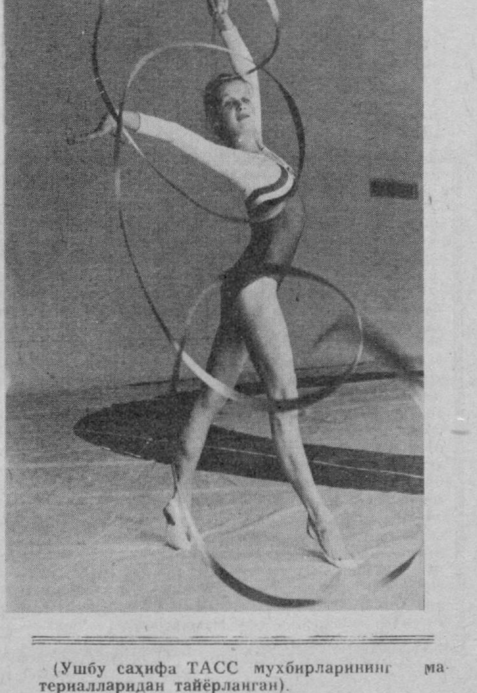

БИЛИМ ЧЎҚҚИСИ

«СССРда Давлат ихтиро ва кашфиёт ишлари комитети Литва ССР Фанлар академиясининг ярим ўтказгичлар физикаси институтида кашфиёт қилинганлиги тўғрисидаги қарор қабул қилди».

(С. Ашмонтас, Ю. Пожела, К. Ряпасга берилган «Кашфиёт» гувоҳномасидан.

Республика физикларининг кашфиёти давлат рўйхатида 185-номер билан қайд этилган. Литва фани тарихида эса у биринчи кашфиёт эди.

Литва ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Ленин мукофотининг лауреати Юрас Пожела шу ишга раҳбарлик қилди. Унинг бошчилигидаги ярим ўтказгичлар физикаси институти Каро Лис Пожела номидаги кўчада жойлашган. К. Пожела олимнинг отаси бўлиб, 1926 йил Литвада юз берган фашистлар тўнтаришидан сўнг уч нафар жанговар ўртоғи билан отиб ташланган.

Каролис ёшлигида врач бўлишни орзу қиларди. Лекин Улуғ Октябрь революцияси бошланганда медик студент хирург нашгарини милтиққа алмаштириб профессионал революционер йўлини танлади. Юраснинг онаси — Эугения Таут-кайтенинг йўли ҳам шундай бўлди. У ўн тўққизинчи йилда комсомол, пулемётчи бўлиб, биринчи Литва советларини жангларда ҳимоя этган, сўнгра советларни бўғган буржуа реакциясига қарши подпольеда кураш олиб борганди.

Отасини отиб ташлашганида Юрас бир ёшда эди. Дўстлари болани Москвага олиб кетишди, бу ерда у ўсиб улғайди, ўқиди. Улуғ Ватан уруши йилларида фабрика-завод билим юртига кирди, ўспиринлигида заводга келиб сурункасига икки сменалаб тўп, ўқлар ясади. Сўнгра кўнгилли бўлиб фронтга кетди.

Унинг ҳамма ерда дўстлари бор эди, унга ҳамма ерда Совет кишилари ёрдам берарди: урушдан кейинги йилларда Москва давлат университетида ўқиганида ҳам, Ленинградда академик А. Иоффе йўлини излай бошлаганида ҳам шундай бўлди. Ёш олим кўпдан-кўп ўй-ниятлар ва ғоялар билан жонажон Литваси пойтахтига келди. Қаттиқ жисмда иссиқ электронларнинг «ҳаттн-ҳаракатларини» тадқиқ этиш асосий мавзу қилиб олинганди. Тез орада Ю. Пожеланинг шогирдлари ҳам пайдо бўлди. Шундай қилиб Литва қизғин электронлар мактаби пайдо бўлди. Ярим ўтказгичлар физикаси институти очилиб, унга биринчи кунданоқ физик Ю. Пожела бошчилик қила бошлади.

Икки ёш ҳамкасб ҳозир фан докторлари А. Ашмонтас ва К. Репшас билан бирга Ю. Пожела институт очилганининг учинчи йилида физикадаги номаълум ҳодисани кашф қилди. Бу ҳодиса кейинчалик экспериментлар билан тасдиқланди. Фан тилида у: «бир жинсли изотроп ярим ўтказгичда электр юритувчи куч пайдо бўлиш ҳодисаси ва электр ўтказувчанлик ассиметрияси» дейилади. Ҳодисанинг моҳияти шу эдики, қуввати турли электр юритувчи куч ҳосил бўлишида вужудга келувчи ва ҳозирга қадар оз деб ҳисобланиб келган ток ассиметрияси ўнлаб минг марта кучли бўлиб чиқди. Бу нарса «қизғин электронлар» тўғрисидаги тасаввурни тубдан ўзгартириб юборди.

Ю. Пожела москвалик олимлар группаси билан бирга қизғин электронларда вужудга келувчи «оқимни» жиловлай билди. Шунинг асосида кучли ярим ўтказгич микрогенераторлар вужудга кетирилди. Ленин мукофоти билан тақдирланган бу иш фан ва техниканинг турли тармоқларида кенг қўлланди.

Юрас Пожела ва ҳамкасбларининг янги-янги идеялари бор Билим чўққисига кундалик меҳнат билан эришилади.

С. ВАЙНТРАУБАС.

(Ушбу саҳифа ТАСС мухбирларининг материалларидан тайёрланган.)

27. ВАЪДАГА ЯРАША

▲ ДЎСТЛИК РАЙОНИДА 10 ТА ПАХТАЧИЛИК БРИГАДАСИ КОЛЛЕКТИВИ СССР 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ҲОСИЛДОРЛИКНИ ГЕКТАР БОШИГА 50 ЦЕНТНЕРГА ЕТКАЗИШ ТАШАББУСИ БИЛАН ЧИҚДИ.

▲ ТАШАББУСКОРЛАРДАН БИРИ — ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМНИНГ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ РАШИД НУРЛИБОЕВ БОШЛИҚ БРИГАДАСИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ РАЙОНДА БИРИНЧИЛАР ҚАТОРИДА БАЖАРДИ.

▲ САНЪАТКОРЛАР ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!

2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!

Бугун анкетамиз саволларига геология-қидирув техникуми геофизика бўлими III-курс студенти Шерназар Бердиев жавоб беради.

1. Николай Островский «Бахт кўп қирралидир, мен ҳам бахтлиман», деган. Мен бу фикрни жуда тўғри деб биламан. Шахсан мен ўзимни ғоят бахтиёр ҳис этаман. Биз ёшларга тинч замонда яшаб, истаганча ўқиш-ўрганиш имкони бериб қўйилибди. Бунинг учун биз партия ва ҳукуматимиздан беҳад миннатдор бўлишимиз, бу олтин даврнинг қадрига етишимиз керак.

2. СССРнинг Озиқ-овқат программасида мамлакат халқ хўжалигининг комплекс ривожлантириш бўйича катта вазифалар олдинга қўйилди. Бу вазифаларни амалга ошириш учун курашда студент-ёшлар ҳам бевосита иштирок этишлари лозим. Мен «Меҳнат семестри»ни шу жиҳатдан зарур деб биламан.

Дўстлик районида шу йил бошида 10 та пахтачилик бригадаси коллективлари СССР 60 йиллиги шарафига ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш ташаббуси билан чиқишганди. Мана шу ташаббускорлар орасида Ленин номли совхоз-техкумдаги Ленин ордени кавалери Рашид Нурлибоев бошлиқ бригада коллективи ҳам бор.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу бригада пахтазорларида шу йил ёз ойида бўлгандик. Бригада бошлиғи кўм-кўк пахтазорларни оралаб, ғўзалар саратон сувига қандай қонаётганлигини кузатиб, сувчиларга зарур маслаҳатлар бериб юрганди. Ўша пайтдаёқ ташаббускорларнинг меҳнат натижалари кўзга кўриниб қолган эди.

Яқинда совхозда бўлганимизда Рашид ака бошлиқ бригада районда биринчилардан бўлиб йиллик планни бажарганлигини, ҳозир бутун имкониятларни ишга солиб, юбилей йили учун олинган катта мажбуриятни бажариш учун курашаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Совхоз директори Ҳолбек Бўроновдан бригада муваффақиятлари ҳақида қисқача гапириб беришни илтимос қилдик.

— Рашид ака совхозимизнинг энг миришкор деҳқонларидан, деди у киши. — Бригада муваффақиятининг асосий сири бригада аъзоларининг ерга меҳр қўйганлигида, шаҳарликлар бизга етказиб бераётган қудратли техника воситаларидан самарали фойдаланаётганлигидадир.

Дарвоқе, бригада фаолияти билан танишган ҳар бир киши совхоз директори ўз фикрида ҳақ эканлигига ишонч ҳосил қилади. Р. Нурлибоев бошлиқ бригаданинг 80 гектар ери, атиги 12 нафар аъзоси бор.

Бригаданинг ҳамма аъзолари механизатор. Пахта етиштириш ва йиғиб-териб олишдаги қарийб ҳамма ишлар техника ёрдамида бажарилаяпти. Ўтган йили коллектив пахта тайёрлаш планини беш ой кунида бажарганди. Бу йил бир ҳафта мобайнида марра эгалланди. Ҳосилнинг 95 процентга яқини машиналар ёрдамида териб олинди.

Ленин номли совхозга бир неча йилдан бери Тошкент шаҳридаги «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи оталиқ ёрдами бериб келаяпти. Улар ёрдамида дала ишлари қизиган пайтларда техника тез ва соз ремонтдан чиқарилаяпти.

Совхоз меҳнаткашлари, бу ерга Тошкентдаги «Ёш гвардия» театри санъаткорлари ҳам тез-тез келиб туришишини айтишди. Шу йилнинг ўзида улар 3 марта меҳмон бўлишибди. Улар совхозда театр ташкил этишда кўмаклашишга ваъда беришибди.

(Давоми бор).

Жиззах областининг Зарбдор райони пахта далаларида зарбдорона ишлаётган студентлар ҳимматидан қишлоқ аҳли мамнун бўлмоқда.

СУРАТДА: алоқа электротехника институтининг, шу районнинг «Ленин йўли» совхози пахтакорларига ёрдам бераётган бир группа пешқадам студентлари.

• Санъатнинг сеҳрли олами

Ёш созанда муваффақияти

Пойтахтимиздаги «Баҳор» концерт залида бўлиб ўтган классик музика оқшоми Л. Бетховеннинг бешинчи «Қаҳрамонлик» симфонияси билан бошланди. Уни Ўзбекистон ССР халқ артисти, профессор Зоҳид Ҳақназаров бошчилигидаги республикада хизмат кўрсатган Давлат симфоник оркестри ижро этди. Бу мураккаб симфоник асарнинг тингловчиларга манзур бўлишида дирижёр Зоҳид Ҳақназаровнинг хизматини, унинг дирижёрлик маҳоратини алоҳида қайд этиш лозим.

Саҳнага ёш ижрочи, Успенский номли болалар музика мактаб-интернати ўқувчиси, истеъдодли ижрочи Алёша Султоновнинг чиқиб келишини томошабинлар қарсаклар билан кутиб олдилар. Зеро, залда унинг синфдошлари, ўқитувчилари, пойтахт музика мактабларида таълим олаётган тенгдошлари кўпчиликни ташкил этарди.

Мана, Ф. Шопен ижодига мансуб фортепиано ва симфоник оркестр ижроси учун яратилган иккинчи концерт янграмоқда. Ёш созанда А. Султонов ўзининг кичкина бармоқлари билан фортепиано клавишларини босиб, ранг-баранг ва жозибали оҳанглар таратяпти. Мусиқий жумлаларни маромига етказиши, музика оҳангини аниқ ҳис эта олиши, шунингдек, асарнинг техник мураккаб ўзлаштирганлиги унга олқишлар келтирди.

А. Султоновнинг ижрочилик маҳорати юксалишида унинг устози, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Т. А. Поповичнинг хизмати улкан. Мана етти йилдирки, меҳир педагог Т. Попович Алёшага чолғучилик санъати сирларини синчковлик билан ўргатиб, уни катта санъат остонасига етакламоқда.

А. Султонов Иттифоқ ва республика миқёсида ўтказилган музика санъати фестиваль ва байрамларининг актив иштирокчисидир.

Р. НЕЪМАТОВ.

• Маданият янгиликлари

ПРЕМЬЕРА КЎРДИЛАР

Тошкент самолётсозлари маданият ва техника саройининг бадиий ҳаваскорлик коллективи Улуғ Октябрь 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб тайёрлаган концерт программасини биринчи бўлиб пахтакорлар томоша қилишди. Тошкент областидаги «Далварзин» ва «Пскент-2» совхозларининг меҳнаткашлари, деҳқонларга ҳосил йиғим-теримида кўмаклашиш учун келган шаҳарликлар ҳаваскор артистларнинг дала шийпонларида қўйиб берган концертларини қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

Пахта терими мавсуми бошидан буён «Веснушки» болалар ансамбли, «Парвоз» ашула ва рақс халқ ансамбли, «Молодость» рақс группаси билан маданият ва техника саройи театр студияси ўнлаб концертлар қўйиб берди. Бу коллективлар областнинг деярли барча районларида бўлишди.

ЭКРАНДА — РИВОЯТ

Ўзбекистон мультипликаторлари «Бут» деб аталган янги фильмда ўз тасвирини абадийлаштиришга интилиб, атроф-муҳитни яксон қилган киши тўғрисидаги ривоятни ҳикоя қиладилар. Режиссер Н. Тўлахўжаев сценарийчи А. Файнберг билан ҳамкорликда яратган бу лента инсоннинг табиатга муносабати, кишиларнинг она-диёримиз бойликларини авайлаб асраш билан боғлиқ бўлган масалаларни кўтариб чиққан картиналар туркумини давом эттиради. Уларнинг бундан олдинги «Чўлда кўл» деб аталган фильми халқаро ва Бутуниттифоқ фестивалларида юксак баҳоларга сазовор бўлган.

• ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА

ЯНГИЧА БОШҚАРИШ СИСТЕМАСИ

Бокудаги заводларда нефтга дастлабки ишлов берувчи катта-катта комплексларни бошқариш «Электроника — 60» электрон-ҳисоб машинасига топширилди. Бу нарса соҳада илк бор нефтни қайта ишлаш жараёнини мумкин қадар кўпроқ нефть маҳсулотлари олишга йўллаб, батамом автоматлашга имкон берди.

Эндиликда ҳар ярим минутда датчикларнинг кўрсатаётган рақамлари автомат тарзда ҳисобга олиниб, ЭҲМ шуларнинг қимматига қараб машина-ускуна ишини ростлаб бормоқда.

Озарбайжон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Т. Алиев бошчилигида М. Азизбеков номли Озарбайжон нефть ва химия институтининг олимлари шу ишни амалга оширдилар. Т. Алиев ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Технологик жараённи электроника ёрдами билан бошқаришга ўтказиш туфайли нефть маҳсулотлари ҳосил қилишни кўпайтиришнинг иқтисодий самараси бизнинг ҳисобларга кўра йилига 3 миллион сўмга боради. Шу билан бирга атмосферага тутун бўлиб чиқиб кетадиган чиқитлар анча камаяди. Янгича бошқариш системасидан нефтни қайта ишлайдиган ҳар қандай установка ва комплексларда фойдаланавериш мумкин. Ҳозир Бокуда яратилган нефтни қайта ишлаш жараёнларини бошқариш методи Москва, Грозний, Уфа ва бошқа шаҳарларнинг корхоналарида жорий этилмоқда.

Бокулик олимлар нефтни қайта ишлаш жараёнини автоматлашнинг навбатдаги босқичи — заводлар ва ҳатто бир группа заводларни бошқариш учун ҳисоб машиналаридан фойдаланишни амалга оширишга киришдилар.

(ТАСС).

ИШЧИЛАР ШАҲРИ

Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. И. Уфимцев номидаги шаҳар картиналар галереясида Ўзбекистон рассомларининг «Ангрен саноат шаҳри» деб аталган асарлари кўргазмаси очилди. Шахтёрлар ва энергетиклар шаҳрини ўз оталиғига олган республика мўйқалам усталарининг юзга яқин асарлари ангренликларнинг шонли ишлари ва катта режалари ҳақида ҳикоя қилади. Ангренликлар КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, Советлар мамлакати 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Экспозиция В. И. Уфимцевнинг «Бизнинг Ангренимизга келинг» деб аталган плакати билан очилади. Бу ерда йигирма беш нафар рассом яратган «Монтаж», «Нуробод қурилмоқда», «Тушликда» деган ва бошқа асарлари намойиш қилинган. Уларнинг асарларида шаҳардаги барча саноат корхоналарининг тиғиз меҳнат маромини акс эттирилган.

(ЎзТАГ).

• Ўрта Осиё гидрометеорология маркази хабар қилади

НОЯБРДА ОБ-ҲАВО ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Ноябрь ойида куздан қишга ўтилади. Бу пайтда умумий ҳарорат меъёри камайди. Ноябрь ойида Тошкент шаҳри ва областида ўртача ҳарорат 5—6 даражани ташкил этиб, бу октябрь ойидаги ҳароратдан 6—7 даража камдир. Об-ҳавонинг авзойида ўзгаришлар юз бериб, илиқ кунлар салқин кунлар билан алмашади, ёмғирли кунлар бир мунча кўпаяди.

Бу ой давомида бўладиган ёғингарчиликларнинг ойлик меъёри 30—40 миллиметрни ташкил этади. Бу ойда ўртача ҳарорат меъёрига яқин бўлади. Лекин ,шунга қарамай дам-бадам ўзгариб туриши мумкин. Совуқ ҳаво оқимларининг кириб келиши натижасида ёғингарчиликлар бўлиб, ҳарорат камаяди. Одатда бундай пайтда Яқин Шарқ ва Кичик Осиёдан иссиқ ҳаво оқими кириб келиши натижасида кунларнинг кескин исиши мумкин. Ойнинг биринчи ва учинчи ўн кунлигида кечаси ҳарорат 2 даража совуққача пасайиб, кундуз кунлари эса 8—13 даража иссиқ бўлади.

Ойнинг иккинчи ўн кунлигида иссиқ ҳаво оқими ўлкамизга кириб келиб, кечалари 5—10, кундуз кунлари 16—21 даража иссиқ бўлади. Бутун ой давомида бўладиган ёғингарчилик миқдори меъёридан зиёд бўлади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

ДЕҲЛИ. Мамлакат граждан таъминоти давлат министри Д. Ж. Озод бундай деди: аҳолининг кооператив ҳаракатига кенг жалб этилганлиги Ҳиндистон аҳолисининг фаровонлигини ошириш йўлида таъсирчан воситадир.

Ҳиндистонда кооператив ҳаракати чорак асрдан кўпроқ вақтдан буён давом этмоқда. Бу ҳаракат мамлакат мустақилликка эришгандан кейин бошланган эди, ҳозирги вақтда, деб хабар қилди министр, Ҳиндистонда «адолатли нархлар билан савдо қиладиган» 286 мингта магазин бор. Мамлакат аҳолисининг ярми шу магазинларнинг хизматидан фойдаланмоқда. Ижтимоий тақсимот системасининг ривожланиши, харидоргир моллар нархининг пасайтирилиши ва уларни ишлаб чиқариш кўпайтирилиши мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1980—1985 йилларга мўлжалланган планида кўзда тутилган муҳим вазифалардан биридир.

* * *

ҚОҲИРА. Миср Араб Республикасининг аҳолиси 45 миллион кишига етди. Аҳоли 1981 йилнинг ноябрига нисбатан 1 миллион кишига кўпайди. Миср сафарбарлик ва Статистика Марказий Бошқармаси ана шуни хабар қилади.

* * *

САНО. Яман Араб Республикасида Ваде-рима районини қишлоқ хўжалиги жиҳатидан ривожлантириш лойиҳаси амалга оширила бошланди. Бу лойиҳани амалга оширишдан мақсад деҳқончилик ва чорвачилик ишлаб чиқаришининг яхлит системасини вужудга келтиришдан, аҳолиси қарийб 44 минг кишидан иборат бўлган 140 қишлоқ ва посёлкани унга жалб этишдан, ягона ирригация системаси районини ва мамлакатнинг иқтисодий марказлари билан мустаҳкам транспорт алоқасини таъминлашдан иборат. Деҳқонларга машина-механизмлар, ўғит харид қилиш учун енгил шартлар билан қарзга пул берилмоқда.

* * *

АНҚАРА. Мамлакат ҳарбий маъмурлари иқтисодий аҳволни барқарорлаштириш юзасидан фавқулодда чоралар кўрилаётганлигига қарамай, Туркиянинг Ғарбдаги шерикларига тўлаши лозим бўлган ташқи қарзи ҳамон кўпайиб бормоқда. «Милли газете» газетасининг хабар беришича, бу йил Туркиянинг қарзи рекорд даражага етиб, 21 миллиард долларни ташкил этди.

* * *

ЖАЗОИР. Араб Африка ҳамкорлиги проблемаларига бағишланган халқаро касаба союз кенгаши бу ерда ниҳоясига етди. Кенгаш ишида Араб ва Африка мамлакатларидан келган 21 касаба союз делегацияси, шунингдек, Африка касаба союз бирлиги ташкилотининг, араб меҳнат ташкилоти ва араб касаба союзлари халқаро конфедерациясининг вакиллари иштирок этдилар. Араб Африка мамлакатлари касаба союз ташкилотларининг куч-ғайратларини бирлаштириш йўли билан Африкада очарчиликка қарши кураш масалалари кенгаш қатнашчиларининг диққат марказида турди.

* * *

РАБОТ. Бу ерда биринчи миллий кинофестиваль очилди. Фестивалга Марокаш режиссерларининг бадиий ва ҳужжатли фильмлари тақдим этилган. Фестивални ўтказишдан асосий мақсад Марокаш кинематографиячиларининг ишларини оммалаштиришдан иборат.

Ҳозирги вақтда кино ва телевидение Ғарб мамлакатларида ишлаб чиқарилган ва Марокаш маданияти ҳамда анъаналарига ёт бўлган паст сифатли коммерсия маҳсулоти билан тўлиб-тошган.

Фестиваль доирасида миллий кино санъатини ривожлантириш проблемалари юзасидан мунозаралар ўтказилади.

Қардошларча ёрдам

ГАВАНА. Бутун тараққийпарвар инсоният 65 йиллигини нишонлаш учун тайёргарлик кўраётган Улуғ Октябрнинг ватани — СССРнинг қардошларча, беғараз ёрдами туфайли Куба революцияси ўзининг музаффар юришини давом эттирмоқда, деди бу ерда Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва база саноат министри Жоэль Доменеч. У Кубанинг Совети Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги кўп томонлама эканлигини уқтириб ўтди. Социалистик Иқтисодий Интеграция доирасида ҳамкорлик даражасини янада ошириш, деб таъкидлади Ж. Доменеч, тобора катта аҳамият касб этмоқда.

ЧУҚУР ТАНГЛИК

ПАРИЖ. Капиталистик мамлакатлар бошидан кечираётган иқтисодий қийинчиликлар ғарб экономикасида кўпдан бери давом этаётган чуқур танглик нинг бевосита оқибатидир. Капиталистик дунёдаги 24 энг йирик давлатларни бирлаштириб турган иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилотининг экспертлари шундай хулосага келдилар.

Улар тайёрлаган докладда қуйидагилар таъкидланади: Ғарб мамлакатларнинг экономикасида давом этаётган тушкунлик ишсизликнинг яна кўпайишига олиб келади.

1983 йилга бориб, шу ташкилот аъзоси бўлган мамлакатларда ишсизларнинг умумий сони рекорд даражага 31,5 миллион кишига етади.

Бу киши шотландиялик Ж. Рой бўлиб, у жаҳонда энг узун мўйлов қўйиш билан шуҳрат қозонган. Қизиғи шундаки, Австриядаги ҳар қандай «муваффақиятлар»нинг навбатдаги «чемпионати»да бу кишининг рекорди Гиннеснинг рекордлар китобига ёзиб қўйилди. Энди бу «чемпион»ни енгаман дейдиганлар мўйловини 174 сантимердан ўстириб юбориши керак.

АП — ТАСС фотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ХОШИМИН. 13-Хошимин давлат тўқимачилик корхонаси меҳнаткашлари Социалистик Вьетнам жанубидаги энг катта саноат маркази коллективи Вьетнам учинчи беш йиллик иккинчи йили планини муддатидан илгари бажарган биринчи коллектив бўлди. Республикада жут газлама ишлаб чиқарадиган мана шу бирдан бир корхонанинг маҳсулоти ВСРнинг турли районларида халққа кенг манзур бўлмоқда.

Тармоқ корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада бир неча йиллардан бери олдинги сафларида бораётган Хошимин тўқувчиларининг муваффақияти тасодифий эмас. Бу ерда ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида ишнинг пухта ташкил этилганлиги, меҳнатга ҳақ тўлашда янги прогрессив система жорий этилганлиги ана шу муваффақиятнинг негизи бўлди.

ОЛИЙ МАКТАБ

УЛАН-БАТОР. Бу ердаги медицина институти Халқ Монголиясида соғлиқни сақлашни ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Ўзининг 40 йиллигини нишонлаётган шу олий мактабда жами бўлиб 5 мингдан кўп мутахассис малакали медицина ходими бўлиб етишди. Институтни барпо этиш, унинг илмий ва моддий базасини мустаҳкамлашда Совет Иттифоқидаги ҳамкасблар катта ёрдам бердилар. Улар студентларга таълим бериш, монгол ўқитувчиларининг малакасини оширишда биринчи кунларданоқ актив қатнашдилар.

Савдо-сотиқ ривожланмоқда

ЛУАНДА. СССР билан Ангола Халқ Республикаси ўртасида савдо-сотиқ ва иқтисодий алоқалар йил сайин ривожланиб бормоқда. Икки мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқ ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқлик асосида олиб борилмоқда, деди Ангола радиоси, савдо-сотиқ йил сайин кўпайиб, савдодаги моллар хили ошиб бормоқда.

Анголадан Совет Иттифоқига Ангола нинг анъанавий моллари экспорт қилинмоқда. СССР эса Ангола саноати ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ишлатиладиган машина ва ускуналарни юбормоқда. Бу ерда совет юк автомобиллари ва енгил автомобиллари, граждан самолётлари ва вертолётлари ва тракторлари, пахта териш комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникаси жудаям қўл келди. Мамлакатнинг ҳамма вилоятларига юк ва йўловчиларнинг кўп қисмини ички линияларда қатнаётган АН—26 ва ЯК—40 самолётлари ташимоқда.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БАЙРУТ. Исроил ҳарбийларининг Ливанда тинчликни сақлаб турувчи араб мамлакатлариаро кучлари Сурия таркибидаги қўшинларига ва фаластин қаршилик ҳаракати қуролли бўлинмаларига қарши игвогарликлари давом этаётганлиги натижасида Ливаннинг Бекаа водийсида вазият ҳамон кескинлашмоқда. Агрессор фронтда ва мамлакат ичкарисида талафот кўрмоқда. Мамлакат ичкарисида Тель-Авивнинг босқинчилик режимига қарши халқнинг қаршилик кўрсатиши кенгайиб бормоқда. Ливан ва Фаластин ватанпарварлари босқинчи кучларга қарши бир неча марта дадил операциялар ўтказдилар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон нефтчилари катта муваффақиятга эришдилар. Энергетика Министри П. Шив Шанкарнинг бу ерда айтишича, апрелда бошланган 1982—83 молия йилининг биринчи ярмида нефть ва табиий газ бўйича давлат комиссиялари қарийб 8,5 миллион тонна нефть қазиб чиқарганлар. Бу эса ўтган йилги даражадан 41 процент кўпдир. Табиий газ қазиб олиш кўрсаткичлари, деб таъкидлади министр, ўтган йилдагидан 44 процент ошиб кетди.

ТОКИО. Шу йилнинг апрелидан то августигача бўлган давр ичида кемалар қуриш учун буюртмалар сони ўтган йилдагига нисбатан 61 процент камайиб кетди. Савдо-саноат доираларининг эътироф этишича, Япониянинг кемасозлик саноати ҳозирги вақтда капиталистик экономиканинг умумий танглиги оқибатида чуқур тушкунликни бошидан кечирмоқда. Япония экономикасининг ғоят муҳим тармоқларидан бири бўлган бу соҳадаги аҳвол, деб ёзади «Нихон кэйдзай» газетаси ўзининг бугунги сонида, яқин вақт ичида яхшиланмайди.

БАМАКО. Планетамиз аҳолисидан бир миллиарддан кўпроқ киши ҳозирги вақтда ниҳоятда қашшоқлик ва ҳуқуқсизлик шароитида яшамоқда. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг бош директори Х. Махле Мали пойтахтида бўлиб ўтган матбуот конференциясида ана шуни хабар қилди. БМТнинг мана шу ихтисослашган муассасаси бошлиғи ривожланаётган мамлакатлардаги болаларнинг деярли 20 проценти бир ёшга ҳам етмай нобуд бўлаётганлигини таъкидлади. Ривожланган мамлакатларда болаларнинг нобуд бўлиши кўрсаткичлари эса 10 баравар камдир. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти бош директорининг маълумотларига кўра, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги кўпгина мамлакатларда ўртача умр кўриш атиги 40 йилдан ошмайди.

Иқтисодий таназзул

ВАШИНГТОН. Шу йилнинг биринчи ярмида Қўшма Штатларда 360 дан ортиқ завод ва фабрика ёпиб қўйилди. Натижада бир миллиондан кўпроқ ишчи ишдан бўшатилди. Йил охиригача мингдан ортиқ саноат корхоналари ёпилади. Президент Ж. Форд маъмуриятида собиқ меҳнат министри У. Юзери матбуот конференциясида ана шу маълумотларни келтирди. У АҚШда завод ва фабрикаларнинг ёпилиши ғоят кескин проблемага айланганлигини уқтириб ўтди. Жумладан, мамлакатда ишсизлар сони 10 процент ортди, ишлаб чиқариш қувватларидан эса 70 процентдан камроқ фойдаланилмоқда.

Миллий офат

ВАШИНГТОН. АҚШда ҳайдовчилар орасида маст ҳолда рулга ўтириш миллий проблемага айланди. Мамлакатда ҳар йили маст ҳолда машина ҳайдовчиларнинг айби билан 25 минг киши ҳалок бўлмоқда, яна ўн минглаб киши оғир жароҳатланмоқда. Бунда етказилган моддий зарар миллионлаб долларга тушмоқда.

АҚШ президенти Р. Рейган маст ҳолда машина ҳайдашга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги қонун лойиҳасини Оқ уйда имзолаш чоғида ана шу фактларни келтирди. Конгресс бу қонун лойиҳасини илгари маъқуллаган эди.

СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Р. МЎМИНОВА: Фарзанд бир ёшга тўлгунча иш ҳақи сақланмаган ҳолда аёлларга бериладиган отпуска вақти касбга тааллуқли меҳнат стажига қўшиладими?

Жавоб: Ўзбекистон ССР Меҳнат Қонунлари Кодексининг 194 моддасига биноан бола бир ёшга тўлгунча иш ҳақи сақланмаган ҳолда ишловчи аёлларга бериладиган отпуска вақти умумий, узлуксиз ҳамда касбга тааллуқли меҳнат стажига қўшилади. Бироқ бундай отпуска вақти йиллик асосий ва қўшимча отпуска бериш ҳуқуқига эга бўлган меҳнат стажига қўшилмайди.

* * *

Н. АЛИМЕТОВ: Агар ишлаб чиқариш практикасини ўтаётган ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси бетоб бўлиб қолса, унга касаллик варақаси учун ҳақ тўланадими?

Жавоб: СССР Министрлар Советининг 1970 йил 14 майдаги 333-сонли қарорига мувофиқ ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари ишлаб чиқариш практикасида меҳнат қилишлари туфайли билим юртларига келадиган фойданинг учдан бир қисми билан рағбатлантириладилар.

Агар ўқувчи узрли сабаб билан (бетоб бўлиши, рухсат олиши ва ҳоказо) практик меҳнат билан шуғулланишни давом эттира олмаса, у ҳолда унга бериладиган стипендия сақланади.

* * *

А. МИРАҲМЕДОВ: Мен меҳнат дафтарчамни йўқотиб қўйганман. Бу ҳақда қайси ташкилотга ва қайси муддатда мурожаат этишим керак?

Жавоб: Амалдаги қоидага биноан йўқолган меҳнат дафтарчаси ўрнига унинг дубликати берилади. Меҳнат дафтарчасини ёки унга ёпиштирилган варақ (вкладиш)ни йўқотган шахс бу ҳақда дарҳол ўзининг сўнгги иш жойидаги маъмуриятга маълум қилиши керак. Ариза берилган вақтдан 15 кундан кечикмай маъмурият ходимга янги меҳнат дафтарчаси ёки варақа беради, унинг биринчи саҳифаси тепасидан ўнг бурчагига «Дубликат» деб ёзиб қўйилади. «Ишчи тўғрисида маълумотлар», «Мукофотлар тўғрисида маълумотлар», «Рағбатлантириш тўғрисида маълумотлар» деган бўлимларига сўнгги иш жойидаги иши тўғрисидаги, мукофотлар ва рағбатлантиришлар тўғрисидаги ёзувлар илгари чиқарилган буйруқлар ва фармойишлар асосида ёзиб қўйилади.

* * *

П. ТУРСУНОВ: Ўз жамғармасини омонат кассага қўйган киши вафот этса, омонат кассага қўйилган пул унинг оиласига қайтарилиб бериладими?

Жавоб: Омонатчилар давлат омонат кассаларидаги ва СССР Давлат банкидаги омонатлари юзасидан ўлим эҳтимолини назарда тутиб, вафот этгандан кейин маълум шахсга ёки бир нечта кишига омонатни бериш учун кассага ёки банкка буйруқ қилиш ҳуқуқига эгадирлар. Бундай буйруқ ёзма равишда берилади. Ҳуқуқ нуқтаи назаридан бу кўрсатма васиятга тенглашади. Омонатчи омонатни қонун билан белгиланган ворислар доирасига кирадиган ёхуд кирмайдиган бир ёки бир неча шахсга мерос тариқасида қолдириши мумкин. Агар омонатчи (касса ёки банкка кўрсатма берувчи) қонун бўйича белгиланган ворислардан бирига омонатни васият қилса, бундай ворис меросга кирувчи бошқа мол-мулклардан ҳисса олиш ҳуқуқидан маҳрум қилинмайди.

Агар омонатчи омонат кассага ёки банкка буйруқ қолдирмаган бўлса, омонатчи вафот этган тақдирда унинг омонати ворислик қоидалари бўйича умумий асосда ворисларга ўтади.

А. ҲАСАНОВ,
юрист-консультант.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/XI да **Келинлар қўзғолони**, 3/XI **Ҳар тўкисда бир айб.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/XI да **Дилафрўзга тўрт ошиқ**, 3/XI да **Слифта.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва «Комедия цирки» артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

2 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БУ ҲАҚДА БИЛИШИНГИЗ ШАРТ»— **Москва.**

«ОЛОВНИ БЎЙСУНДИРУВЧИЛАР» **Дружба.**

«ЙИЛ БОШИДА»— **Фестиваль.**

«ПРЕМЬЕРА БЕКОР ҚИЛИНДИ» **Чайка.**

«ТУГАЛЛАНМАГАН СУҲБАТ» — **Мир.**

«МАНА ШУНДАЙ ҲОВЛИ ТЎЙИ» —**ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«ОНАМ НИМА ДЕРКИН?» —**Лисунов номли.**

«РЕВОЛЮЦИЯ ТЎҒРИСИДА ХОТИРА»— **Востон.**

«ЙИЛЛАР ОША» — **С. Раҳимов номли.**

«ҲАҚИҚАТ ЙЎЛЛАРИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ЕНГИН ВА БЕПАРВОЛИК» — **Қозоғистон.**

«ГУГУРТ»— **К. Ерматов номли.**

«ҲАЁТ ҚОН ТОМИРЛАРИ» — **Кўкча.**

«ЎТ БИЛАН ЎЙНАШМА»—**Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОТАЛАР ВА БОБОЛАР»—**Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба**, (11, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21.00, телефон 66-15-75).

«СПОРТЛОТО— 82» **Дружба** (12, 16, 18.00).

«ҚАЛБ» — **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-14-59), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

«КИНГ-КОНГ ГРИППИ) — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, телефон 53-65-87).

«ЛЮДМИЛА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«СЕВГИ ҲИССИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

СССР ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

6, 7 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ҚАТНАШАДИЛАР:

М. Қорнеқубов номидаги ўзбек давлат филармониясининг

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти Гулшод ОТАБОЕВА.

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Олимжон ОРИФЖОНОВ.

Бадиий сўз устаси — Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ.

СОЛИСТЛАР: Дадахон ҲАСАНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Бахтиёр ТЎЛАГАНОВ, Гулнора ОДИЛОВА, Доно ШОАҲМЕДОВА, Тоштемир ТОҲИРОВ.

Сатира, юмор ва интермедия ижрочиси Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

«Гўзал» ансамблининг бадиий раҳбари—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Олмахон ҲАЙИТОВА.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 14.00 дан сотилади.

КАМАЛАК РАНГИДАГИ БАЙРАМ

Телевизор ҳар кунги бежирим байрам. Айниқса 7 ноябрь куни жоннинг роҳати бўлади.

Биз ана шу куни Москванинг Қизил майдонидан, Тошкентнинг В. И. Ленин номли майдонидан ҳарбий парадни, спорт байрамини, меҳнаткашларнинг намойишини кўрамиз. Кечқурун эса бизни «Голубой огонёк» байрам эшиттириши, севимли артистлар билан учрашув мунтазирлик билан кутиб туради.

Агарда сизнинг хонадонингизга рангли телевизор кириб борган бўлса, байрамни бўёқларнинг барча ранг-баранг жозибасида, нурларнинг камалак жилосида кўрасиз.

«СЛАВУТИЧ—Ц—202» ва «БЕРЁЗКА—Ц—202» рангли телевизорлари—тасвирининг ўта равшанлиги, юксак нозиклиги, телевизион марказ анчагина узоқ бўлишига қарамай телевизион кўрсатувларни аниқ қабул қила олиши билан ажралиб туради.

Телевизорнинг исталган программасига олиш учун сенсор майдончасига бармоқни оҳиста текказишнинг ўзи кифоя.

«САДКО—714» ВА «ВИТЯЗЬ—733»— лампали — ярим ўтказгичли телевизорлардир.

Ана шу сериядаги телевизорларнинг характерли хусусиятлари шундан иборатки, улар программаларни ҳар қандай ташқи шовқинсиз қабул қила олади, автоматик созланади, ишлатишда жуда ҳам ишончли.

Ўрмаловчи типдаги регуляторлар ёрдамида ёрқинлигини, контрастлилигини, рангларнинг жилодорлигини созлаш мумкин.

Телевизорларга магнитофонларни улаш мумкинлиги сизга исталган куйлар, қўшиқларни ёзиб олиш имконини беради.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

«Ташкультторг»нинг магазинларидан нақд пулга ёки пул ўтказиш йўли билан сиз «Славутич Ц—202», «Витязь—733», «Садко—714», «Янтарь—726», «Горизонт—728», «Фотон», «Электрон—736», «Чайка—722» каби мамлакатимизда ишлаб чиқарилган рангли телевизорларни сотиб олишингиз мумкин.

Малакали сотувчилар сизга телевизорлар танлашда маслаҳатлар билан яқиндан ёрдам берадилар.

«Ташкультторг»нинг барча магазинлари танаффуссиз ва дам олиш кунисиз ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1— Киров кўчаси;
2 — «Радио уйи», Халқлар дўстлиги проспекти;
11 — «Космос» — Сарикўл кўчаси;
4 — Куйбишев шоссеси (Қўйлиқ бозори);
8 — Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси;
10— Муқимий кўчаси, 1-уй;
14 — Беруний кўчаси, 16-уй;
15 — Усмон Юсупов кўчаси, 95-уй.

«ТАШКУЛЬТТОРГ»

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

БИРОРТА ДИЛБАР ЙЎҚКИ...

У косметикадан фойдаланмаган бўлсин. Косметика аёл кишининг чеҳрасини янада жозибали қилади, унинг ўзига хос жамолини кўрсатади, ташқи қиёфасига катта ёрқинлик бахш этади.

АВВАЛО УПА КЕРАК

Упанинг тарихи юз йиллаб ҳисобланади. Эронда хотин-қизлар ўзларининг терисига силлиқ упа сепишган. Мисрликлар эса гипс ишлатишган. Юнон аёллари дуккакли ўсимликлардан ҳосил қилинган ун ва оҳак ёрдамида терига жило беришган. Париклар, сочларга упа сепилган замонлар ҳам бўлган.

Асрлар ўтаверди — модалар алмашаверди, лекин упани тайёрлаш усули ўзгараверса ҳам унинг ўзи қолаверади. Шу асримизнинг элликинчи йилларида қадимий косметика воситасини ўша пайтдаги янгилик — пардозлашнинг ранг-баранг воситаларидан иборат бўлган крем-пудралар сиқиб қўйди. Лекин упа узоқ вақт унутилгани йўқ. Терига оппоқ тус берадиган уни ҳарорат, қуёш нури, чанг-тўзондан ҳимоя қиладиган упанинг бебаҳо таркиби ҳақида эслаб қолишди.

ШУНДАН КЕЙИН ЛАБ БЎЁҒИ ПАЙДО БЎЛДИ

Бу қадимий косметика пардозини ҳозирги замон хотин-қизлари ҳам бажонидил суртишади. Бу бўёқ юзга ёрқинлик беради, чеҳрадаги табиий рангларни жилваланишига ёрдамлашади.

Лаб бўёғининг қай бирини танламоқ керак?

Лаб бўёғининг бир хил туси оппоқ юзни ёрқин қилади, бошқаси эса ҳаддан ташқари қирмизи рангни бир мунча камайтиради. Аёл киши ёшига, сочининг ва терисининг ранггига, кеча-кундузнинг қайси вақтлигига қараб монанд келадиган тусни танлаши жуда муҳимдир. Одатда лаб бўёғи тирноққа суртилган лак ёки зебу-зийнатлардаги ёқут тошларга ҳамоҳанг қилиб танланмоғи керак.

Помада фақатгина лабни бўябгина қолмасдан, балки уни майинлаштиришини, шамолда ёрилишдан сақлашини унутмаслик керак.

АЁЛЛАРНИНГ ЖОЗИБАЛИ БЎЛИШИ УЧУН

атрлар яхшигина ёрдам беради. Қадимги замонларда дастлабки хушбўй тутунлар атр ўрнида фойдаланилган, буни хушбўй бўта ўсимликларининг шох-шаббаларини ёқиш натижасида ҳосил қилишган. Хотин-қизлар ҳамма вақт ҳам уларнинг сочи, бадани, либосларидан энг ёқимли хушбўй ислар билан таралиб туришига интилишган. Айтгандек, бедуин аёллари ҳозирда ҳам «тутунли атрларни» ишлатишади.

Қадимий Римда хушбўй ислар анқиб турадиган моддаларни баданга суртиб туришган. Улар қўлга суртиладиган ялпиз, энгак ва сийна учун қўлланган пальманинг муаттар мойи, бўйин ва оёққа ишлатиладиган гул эссенциясидир. Орадан анча йиллар ўтгандан кейин, биринчи марта спирт ҳосил қилинганида, унинг асосида хушбўй таркибли атрларни тайёрлашган. Ҳозир улар духи ва одеколонлар деб аталади.

Орадан асрлар ўтавериши билан, инсон лабсимон гуллар, ялпизлар, бинафшаларнинг барги, ҳатто илдизи ҳам, ёронгул, лохпарнинг барги ва пояси, сандал дарахти ва атлас кедрнинг ёғочи, занжабил ва гулсапсарнинг илдизи, бодомнинг мағизи муаттар ис таратиб туришини билиб олган. Ана шулардан хушбўй ёғ ва малҳамлар тайёрлашган. Қадимий Шарқ мамлакатларида айрим дарахтларнинг мойидан хушбўй моддалар тайёрлашда фойдаланишган.

Атрларни тайёрлаш ишлари XVII аср охирларида Францияда, XIX аср ўрталарида Россияда бошлаб юборилган.

Ҳозирги пайтда саноатимиз етти юзга яқин ҳар хил атр ва одеколонларни ишлаб чиқармоқда. Пардоз зийнатларининг ана шундай катта оламидан кераклигини қандай танлаб олиш мумкин? Ҳар бир йирик фабриканинг ўзига хос пардоз зийнатларини тайёрлашда мустақил услуби бор. Москванинг «Новая заря» фабрикасининг атр ва одеколонлари кўплаб кўкатларнинг ҳидини анқитиб туради. Ленинграддаги «Северное сияние» фабрикасининг атрлари майинлиги, нозиклиги, хушбўйлигининг муаттарлиги билан, Ригадаги «Дзинтарс» фабрикасининг маҳсулотлари шимол денгизининг ҳидини анқитиши билан ажралиб туради.

Бизнинг ҳар биримиз атрларни ўз билгимизча манзур кўрамиз. Айрим кишилар хушбўй гуллардан тайёрланган зийнатларга, бошқалар эса ҳидининг янгилигига, яна бошқалар эса

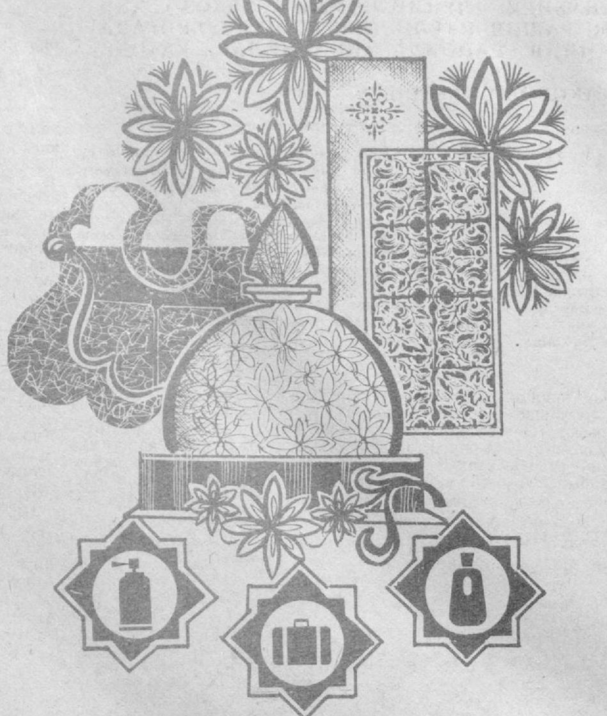

жуда ҳам ўткир хушбўй исларни манзур кўришади. Шунинг учун ҳам бундай пардоз буюмлари совға қилинадиган кишининг дидини билмасдан туриб унга бирорта буюмни манзур қила олиш қийин кўчади. Атрлар танлаётганда қизларга атргулларнинг ҳидини анқитиб турадиган атрлар, ўрта ёшли хотин-қизларга эса фантазия атрлари мос келишини билиш керак.

Атрлар ҳар бир аёл кишининг кайфиятини, руҳини кўтариб юборади. Одамнинг жўшқинлик ҳолатига яхши таъсир қилади.

Улуғ Октябрь байрами арафасида «Тошкент» савдо фирмасининг «Совғалар» магазинларида парфюмерия-косметика молларининг жуда кўп ранг-баранг намуналари савдога қўйилган: мамлакатимизда ишлаб чиқарилган «Праздник», «Диалог», «Елена», «Ноктюрн», «Для Вас», «Ирис», «Ритм» атрлари, «Желаю счастья», «Таллин», «Шарм», «Павасарис», «Солнечное Закарпатье», «Подарочное» қутичали совға атрлари, «Фате-де Фате», «Свежесть роси» француз атрлари, «Тошкент», «Нюанс» бежирим рангдор упалар, «Жемчуг», «Эстрада», «Сказочная» рангдор бежирим упалари, мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган 26 тусдаги лаб бўёқлари, киприк бўяйдиган тушь, қизил упа, юз терисини парваришлаш учун ишлатиладиган воситалар (лосьонлар ва пардоз суви, суртиладиган крем) ва бошқалар.

Эркаклар учун мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган «Командор», «Достон», «Оазис» одеколонлари тавсия этилади.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ ЭСЛАТАМИЗ:

— «Халқлар Дўстлиги» проспекти, 5 квартал, 5-уй;
— «Халқлар Дўстлиги» проспекти, 6 ва 7-уй;
— Луначарский шоссеси, 123-уй.

ХАРИДИНГИЗ БАРОРИДАН КЕЛСИН!

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИ.

ЛАЗЗАТЛИМИ? ҲА! ҲАЗМ ТАОМИМИ? ЖУДА МАНЗУР!

Ҳозирги вақтда ишлаб чиқарилаётган мороженоелар хилини санаб саноғига етолмаймиз. Жуда хилма-хил. ҚАЙМОҚЛИ, ШОКОЛАДЛИ, МЕВАЛИ, ПЛОМБИР.

Сиз хилма-хил таомлар, салатлар, пироглар, хонаки таомлар билан байрам дастурхонини безатдингиз. Ҳазм таомга нима тортиш керак? Жажжи вазаларга мороженое солиб, устига янги ёки сиркаланган тар мевалар қўйиб тортилганига нима етсин. Мороженоени вазачаларга иссиқ сувга чайиб олинган қошиқда уйиб солишни маслаҳат берамиз.

Агар бир оз фикрлайдиган бўлсак, мороженоедан одатдан ташқари ширин ичимликлар — **кофели мороженое, ҳар хил коктейллар** тайёрлаш мумкин. Бунинг учун қаймоқ, мураббо, сиркаланган тармевалар, кофе, ширинликлар керак бўлади.

ЯХНА ИЧИМЛИКЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ РЕЦЕПТЛАРИ: СУТЛИ КОКТЕЙЛЬ

Сутли коктейль сутдан, мороженое ва шарбатдан тайёрланади. Шарбатнинг ҳар хилидан фойдаланиш мумкин, фақат мева шарбатини ҳеч нарса қўшилмаган мороженое ёки сутли-мевали мороженое билан қўшиб, шоколадли шарбатни эса, шоколадли мороженое ва ҳеч нарса қўшилмаган мороженое билан бирга ишлатиш тавсия этилади. Бу маҳсулотларни ийлаб, дарҳол совутилган бакалларга қуйиб дастурхонга тортиш керак.

Бир кишига — 150 г. сут, 25 г, мороженое, 25 г. шарбат.

ГАЗЛИ КОКТЕЙЛЬ

Бу ҳам худди сутли коктейлга ўхшаб тайёрланади, фақат сут ўрнида газли ёки минерал сувдан фойдаланилади. Коктейль қуйилган бокалга бир бўлак муз ташланади.

Бир кишига — 100 г. газли сув, 50 г. мороженое, 30—40 г. шарбат.

МОРОЖЕНОЕЛИ КОФЕ

Ҳар бир стаканга 125 г. (1/2 стакан) дан шакарсиз қора кофе қуйиб, унга ярим ош қошиқда аталанган қаймоқ қўшилади ва аста-секин қориштирилади.

Кейин ҳар бир стаканга бир бўлак (50 г.) мороженое, 2 чой қошиқда шакар ва ярим ош қошиқда аталанган қаймоқ қўшилади.

Сиз мороженоеларни Ташлимводторгнинг ҳамма павильонларидан харид қилишингиз мумкин. Бу павильонларда сара мева ва тармевалардан тайёрланган шарбатлар, кайфиятни яхшилайдиган «Лимонли», «Буратино», «Апельсинли», «Мандаринли» ичимликлар, Тошкент минерал суви, «Жигули», «Московское» пиволари сотилади.

«ТАШЛИМВОДТОРГ».

ПАВЛОПОСАДСК ШАҲРИ РЎМОЛЛАРИ...

Шу сўзларни эшитишингиз биланоқ, қора, оқ ва тўқ қизил рангли далаларда яшнаб турган гуллар чамани, кўкнорнинг ғунча гуллари, тўқ пушти ранг пион гуллар, ям-яшил барглар кўз ўнгингизда намоён бўлади. Ана шу гуллар унча катта бўлмаган чорси жун рўмолда акс эттирилган.

Павлопосадск шаҳрининг рўмоллари бутун жаҳонга машҳурдир. 1937 йилда Парижда бўлиб ўтган Халқаро кўргазмада бу рўмоллар энг юксак—Гран при баҳога эга бўлди. Шундан буён жаҳоннинг ҳамма мамлакатларида Павлопосадск шаҳри рўмолларини бажонидил харид қилишади. Эндиликда бу шаҳарнинг анъанавий гуллари туширилган япон шол рўмолларини учратиш мумкин.

Бу шол рўмоллар халқаро кўргазмалар ва ярмаркаларда бир неча бор биринчи мукофотлар ва олтин медалларга сазовор бўлган. Бу рўмолларни бажонидил харид қилишади ва Ватанимиздан олис-олисларга олиб кетишади. Бу рўмолларни Нью-Йорк ва Париж, Лондон ва София, Гавана ва Белград, Токио ва Улан Баторда учратиш мумкин. Павлопосадск шаҳри рўмолларида Россия манзаралари ёрқин бўёқларда акс эттирилган бўлиб, қиз-жувонларга катта қувонч бахш этади.

Йиллар ўтар, модалар ўзгарар, лекин чаманзор гуллари акс этган бу рўмоллар қиз-жувонларнинг энг анъанавий ва энг замонавий буюмлари бўлиб қолаверади.

Бугунги кунимизда ҳам бирон бир қиз-жувон йўққи, рўмол ўрамасин. Шунинг учун рўмол чиройлигина бўлиб қолмай, ундан рўмол ва шарф ўрнида фойдаланиш мумкин. Рўмолни елкага ташлаб ҳамда совуқ кунлари бошга ўраб юриш мумкин... Рўмолнинг яна бир афзаллиги шундаки, уни ҳар қандай ёшдаги аёл ҳам ўраши мумкин.

ПОЙТАХТДАГИ МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИН РЎМОЛЛАР САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Савдо-кўргазмада Павлопосадск шаҳрида тайёрланган рўмолларнинг йигирма хилдан кўпроқ турлари, шунингдек,

Чоржўйдаги СССР 50 йиллиги номли йигирув-тўқув фабрикасида тайёрланган жун дастурхонлар ва ёпқичлар қўйилади.

Савдо-кўргазмаси кунлари ЦУМ салонида манекенщалар рўмолларни қандай модали ва чиройли ўраш кераклигини намойиш қиладилар.

20 харидордан бирини совға кутмоқда!

ЦУМ

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

2 НОЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 «Асли болаликдан». Л. Кассиль. «Кондуит ва Швамбрания». 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». Фан ва техника соҳасида Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари. 20.15 «Димков ўйинчоғи». Киноэтюд. 20.20 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Солдат мемуарлари». 3-фильм. «Қишлоқ ўқитувчиси». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Москва ёшлар ва студентлар хорининг чиқиши.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар 18.45 «Сўнгги учрашув». Бадиий фильм. 20.15 «Халқ оҳанглари». 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Велоспорт бўйича СССР кубоги. Трекда пойгалар. 21.15 «Баландлик». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 Спорт программаси. Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК—«Трактор». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 24.00 Бадминтон бўйича халқаро турнир.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Шимол эртаги». Мультфильм. 18.15 «До-ре-ми-фасоль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви. 18.45 «Бизнинг иқтисодий шарҳ». Кўрсатувни Ўзбекистон телевидениесининг шарҳловчиси, иқтисод фанлари доктори, профессор А. Абдуғаниев олиб боради. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Машқ» Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 «Ёзувчилар пахтакорлар ҳақида». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Далада ишлаётганлар, Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Ўша ерда, уфқ ортида». Бадиий фильм, 2-серия. 23.30 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Шаҳар микрофон олдида». Ҳужжатли фильм. 18.40 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 19.40 «Тингланг, майсалар кўкармоқда». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар 20.20 Эстетика асослари. Санъатда синфийлик, партиявийлик, халқчиллик (рус.). 21.00 «Зангори календарь». Ҳужжатли фильм.

3 НОЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Кузги кемалар». Мультфильм. 9.50 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.00 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.00 «Чеварлар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Активлик, эҳтирос, эътиқод билан». Пропагандистларнинг иш тажрибалари ҳақида ҳужжатли фильмлар. 16.05 «Рус тили». 16.35 Грузия ССР Чиатури шаҳар Маданият уйи «Чанги» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 17.05 «Горчилар қаердасиз?». 17.55 «Вьетнамнинг бир куни». Телевизион очерк.

18.20 «Ёшлар адреслари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». 19.45 «Куз». Концерт. 20.20 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30. «Время». 22.05 «Қалбимдасан, жон ўлкам». Фильм-концерт. 23.20 «Дунё воқеалари». 23.35 Ҳужжатли фильмлар премьераси. «Қаноатланиб», «Кумуш аср».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 Бадиий фильм. (ГДР). 20.00 «Спорт ҳафталиги». 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Велоспорт бўйича СССР кубоги. Трекда пойгалар. 21.15 «Халқ оҳанглари». 21.30 «Время». 22.05 «Салом, тундра». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Кубань»—«Динамо» (Киев). Краснодардан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Уч банан». Мультфильм. 18.15 «Ўсмирлар ижоди». 18.45 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VII пленуми қарорлари — ҳаётга! «Қурилиш лойиҳадан бошланади». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Я. Колас туғилган куннинг 100 йиллигига. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси ёш солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 «Экранда —кинокомедия» «Мимино». 24.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Адабиёт. Ҳ. Ҳ. Ниёзий — драматург. 18.40 «Саян стартлари». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.50 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Химия. 19.50 «Ильич Лондонда». Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Эстетика асослари. Санъатда синфийлик, партиявийлик, халқчиллик. 21.00 «Зарбдор меҳнатимиз — СССРнинг 60 йиллигига». 21.30 МТ II.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ— 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот— 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери— 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 33-90-50.

2 НОЯБРЬ, 1982 й. Р—07463.

Газета Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет босма усулида босилган. Тошкент шаҳри. В—2524 Индекс 64891.